

IX. NETECHNICKÉ ZHRNUTIE POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÍ

Regionálna integrovaná územná stratégia Košického kraja (RIÚS KK) je východiskový strategický dokument pre implementáciu finančných prostriedkov z EŠIF v rámci IROP na regionálnej úrovni s dopadom na miestnu úroveň. Na základe RIÚS KK sa bude realizovať IROP v zmysle individuálnych alebo integrovaných projektov.

V čl. 36 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 sú RIÚS vnímané ako aplikácia integrovaného prístupu prostredníctvom integrovaných územných investícií (IÚI). Vypracovanie a schválenie RIÚS je základným predpokladom pre využívanie nástrojov IÚI, vrátane úrovne udržateľného mestského rozvoja (UMR).

RIÚS ako implementačná stratégia bude financovaná najmä z jedného zdroja financovania (IROP), a to z EFRR, vrátane povinného spolufinancovania z národných zdrojov a vlastných zdrojov prijímateľov. RIÚS sa týkajú všetkých špecifických cieľov IROP, okrem špecifického cieľa 2.1.3 (nemocnice), časti IP 3.1 (kultúrno-kreatívny priemysel) - v rozsahu návratnej podpory prostredníctvom finančných nástrojov, IP 4.1 (energetická efektivita budov) a PO 5 (CLLD).

Integrovaná územná stratégia pre UMR mesta Košice a jeho funkčného územia je spracovaná za účelom definovania kľúčových strategických cieľov a priorít vychádzajúc z lokálnych priestorových potenciálov funkčného územia mesta Košice. Funkčné územie pre krajské mesto Košice bolo vymedzené Centrálnym koordinačným orgánom v rámci jednotlivých typov územných celkov ťažísk osídlenia podľa KÚRS 2001 v znení 2011 ako Jadrové pásmo ťažiska osídlenia prvej úrovne okolo mesta Košice zahŕňajúce nasledovné obce: Košice, Kostolná-Záriečie, Skalka nad Váhom, Soblahov, Trenčianska Teplá, Trenčianska Turná, Veľké Bierovce a Zamarovce.

Úlohu Riadiaceho orgánu pre IROP plní MPRV SR, ktoré bude v konečnom dôsledku schvaľovať RIÚS TS po jeho prerokovaní a odobrení Radou Partnerstva pre UMR a Radou Partnerstva pre RIÚS.

RIÚS sa skladá z nasledovných hlavných častí: analytická časť, strategická časť a vykonávacia časť. Každá časť je rozdelená podľa oblastí podpory IROP na úrovni investičných priorít: oblasť dopravy, sociálna pomoc, zdravotníctvo, školstvo, kultúrno-kreatívny priemysel a životné prostredie a oblastí podpory ostatných operačných programov (OP Kvalita životného prostredia a OP Ľudské zdroje).

RIÚSTK vychádza z globálneho cieľa, ktorým je „prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť Košického samosprávneho kraja ako aj ÚMR Košice“.

Dosahovanie globálneho cieľa RIÚS KK v súlade so Stratégiou Európa 2020, s cieľmi Národného programu reforiem a v nadväznosti na Partnerskú dohodu sa bude realizovať pomocou mäkkých a tvrdých (investičných) opatrení v nasledovných strategických prioritách:

1. Bezpečná a ekologická doprava
2. Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším službám
3. Mobilizácia kreatívneho priemyslu
4. Zlepšenie kvality života s dôrazom na životné prostredie

Strategické priority sú navrhované osobitne pre Košický kraj a osobitne pre mestskú funkčnú oblasť Košice. Výnimkou je strategická priorita "Mobilizácia kreatívneho priemyslu", ktorá je rozpracovaná len ako súčasťestskej funkčnej oblasti Košice.

Osobitne je rozpracovaná oblasť podpory Operačného programu Kvalita životného prostredia a Ľudské zdroje.

Na základe analýzy súčasných environmentálnych problémov a potenciálnych vplyvov súvisiacich s implementáciou RIÚS KK, analýzy horizontálnych a sektorových politík, stratégií a koncepcií, ktoré

majú vzťah k danej problematike a príslušných právnych predpisov vzťahujúcich sa na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie, boli pre jednotlivé oblasti sformulované environmentálne ciele, ktoré sú špecifikované v úvode kapitoly IV.1 Správy o hodnotení.

Uvedené ciele boli konfrontované s cieľmi a aktivitami RIÚS KK definovanými v rámci jednotlivých strategických priorít s tým, že ku každému špecifickému cieľu bola priradená miera vplyvu v zmysle škály od hodnoty "0" (väzba medzi aktivitou a environmentálnym cieľom neexistuje alebo je slabá) po "++" (priamy významný pozitívny vplyv), resp. "-" (priamy negatívny vplyv).

Vyhodnotenie súladu špecifických cieľov strategických priorít RIÚS KK ako aj prioritných osí OP KŽP a OP LZ s environmentálnymi cieľmi preukázalo, že **strategický dokument spĺňa všetky požiadavky naň kladené z úrovne európskej i národnej environmentálnej politiky**. Aby bola environmentálne prijateľná aj realizácia navrhovaných projektov, musia byť všetky, ktoré môžu mať potenciálny vplyv na kvalitu životného prostredia:

- a) konzultované s odbornými pracoviskami ŠOP SR,
- b) posúdené podľa zo zákona 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v aktuálnom znení (pokiaľ to z neho vyplýva); ak sa v rámci takéhoto hodnotenia (EIA) zistia významné vplyvy na územia Natura 2000, bude nevyhnutné vykonať tzv. primerané hodnotenie.

Environmentálne vplyvy vyplývajúce zo špecifických cieľov strategických priorít 1 a 4 majú charakter vplyvov investičných projektov a vplyvy vyplývajúce zo špecifických cieľov strategických priorít 2 a čiastočne aj 3 majú charakter vplyvov tzv. mäkkých opatrení. V prvom prípade sa jedná o vplyvy ako pozitívne tak aj negatívne na jednotlivé zložky životného prostredia a na zdravie obyvateľstva. V druhom prípade vplyvy vyplývajú zo zlepšenia sociálnej situácie obyvateľov a podporujú zdravie znížením psychických stresov.

Investičné opatrenia, medzi ktoré patrí výstavba a rekonštrukcia dopravnej a technickej infraštruktúry, nie sú takého charakteru a rozsahu, žeby mohli vyvolať významnejší vplyv na zložky životného prostredia. Za najzávažnejšie možno považovať vplyvy aktivít, ktoré budú realizované v chránených územiach, hlavne v územiach spadajúcich pod Natura 2000. Nakoľko sa však jedná len o rekonštrukčné práce týkajúce sa vybraných úsekov ciest II. a III. triedy, neočakáva sa významnejší zásah do chránených území. Podobne je to aj s výstavbou vodovodných a kanalizačných systémov. Z hľadiska miery vplyvov možno považovať za najzávažnejšie aktivity budovanie cyklotrás, ktoré hlavne v extravilánových úsekoch musia byť pod kontrolou ŠOP SR a všetky plánované zámery musia byť predložené na vyjadrenie orgánu ochrany prírody a krajiny.

Všetky posudzované aktivity budú musieť prejsť procesom posudzovania vplyvov činností na životné prostredie, pokiaľ to vyplýva zo zákona 24/2006 Z.z. v aktuálnom znení a jeho prílohy č. 8. Ak sa v rámci takéhoto hodnotenia zistia významné vplyvy na územia Natura 2000 bude nevyhnutné vykonať tzv. primerané hodnotenie.